

v evropské politice (3.6. – 9. 6. 2019)

Událost týdne:

3. června oznámila německá policie, že během předešlé noci byl zastřelen německý komunální politik a člen koaliční Křesťanskodemokratické unie (CDU) Walter Lübcke. Lübcke vykonával funkci předsedy vládního obvodu Kassel ve spolkové zemi Hesensko. Mrtvého politika našli jeho příbuzní na terase Lübckeho domu. Policie zahájila pátrání po totožnosti pachatele a jeho motivu.

3. června jmenoval rakouský prezident Alexander Van der Bellen novou dočasnou vládu kancléřky Brigitte Bierleinové. Kabinet tvoří nestraníční odborníci. Zemi povede až do zářijových parlamentních voleb, z nichž má vzejít nová řádná vláda.

4. června doručilo Řecko Německu diplomatickou nótu, v níž požaduje zahájení rozhovorů o reparacích za škody, které Německo Řecku napáchalo během první a druhé světové války. Podle Řecka dosahuje výše dluhu 290 miliard eur. Německo řecké nároky odmítá s tím, že otázku odškodnění považuje za uzavřenou.

5. června se uskutečnily parlamentní volby v Dánsku, v nichž zvítězili opoziční socialisté předsedkyně Mette Frederiksenové, kteří získali asi 25,9 % hlasů. To by mělo straně zaručit těsnou většinu 90 křesel ve 179členném parlamentu. Na druhém místě skončila s 23,4 % hlasů pravostředová Liberální strana Venstre dosavadního předsedy vlády Larse Løkkeho Rasmussena. Protiimigrační Dánská lidová strana si připsala jen 8,7 % hlasů, což je výrazný pokles oproti volbám v roce 2015, v nichž obdržela přes 21 % hlasů.

7. června oficiálně skončila britská premiérka ve funkci šéfky vládních konzervativců. Stranu vedla od července 2016. Mayová kabinet povede až do zvolení nového lídra, které by se mělo uskutečnit v týdnu od 22. července. Za favorita je označován exministr zahraničí a jeden z nejvýraznějších stoupenců brexitu Boris Johnson. Hovoří se ale i o současném ministru zahraničí Jeremy Huntovi, ministru životního prostředí Michaelu Goveovi a bývalému ministru pro brexit Dominicu Raabovi.

7. června informoval server iROZHLAS.cz, že Švýcarsko se rozhodlo ještě nepodepsat dlouho vyjednávanou dohodu s Evropskou unií o dvoustranných vztazích. Švýcarská vláda požaduje upřesnění některých bodů, zejména týkajících se mezd, ochrany pracovníků, státních dotací a občanských práv. V současné podobě nemá dohoda dle švýcarské vlády v zemi dostatečnou podporu a nemusela by projít případným referendem. Smlouva má zajistit rámec pro dvoustranné dohody o volném pohybu osob, letecké dopravě nebo obchodu se zemědělskými produkty.

7. června uvedl server iROZHLAS.cz s odvoláním na rozhlasovou stanici Echo Moskvy, že v Moskvě byl zadržen známý ruský investigativní novinář Ivan Golunov kvůli obvinění z držení narkotik. Golunov, který je redaktorem opozičního zpravodajského serveru Meduza a zabývá se korupcí v moskevské městské správě, tvrdí, že drogy nastrčila policie. Podle šéfa serveru Meduza Ivana Kolpakova souvisí zatčení Golunova s jeho novinářskou činností. Následující den moskevský soud rozhodl, že bude Golunov držen v domácím vězení. Právník Golunova Pavel Čikov tvrdí, že jeho klient byl ve vazbě zbit. Policie to popírá.

9. června informoval server iROZHLAS.cz s odvoláním na agenturu Reuters, že favorit na funkci lídra konzervativců Boris Johnson uvedl v rozhovoru pro britský nedělník The Sunday Times, že by byl pro zadržení platby zhruba 39 miliard liber, která představuje finanční vyrovnání Británie vůči EU, dokud nebude dosaženo konečné dohody o brexitu.

Telegraficky

- Dne 3. června oznámili němečtí sociální demokraté (SPD), že se strana rozhodla setrvat v následujících měsících ve velké koalici s konzervativní unií CDU/CSU, a to i po odchodu Andrey Nahlesové z funkce předsedkyně strany. Na podzim pak SPD přezkoumá své působení v koalici, jak stanovuje koaliční smlouva.

